

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

26/04/2026

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτων, Φαίδρος, 246 e-247 a-b

Κατά τον Πλάτωνα, η ψυχή είναι αθάνατη και τριμερής, αποτελούμενη από το λογιστικό, το θυμοειδές και το επιθυμητικό. Την παρομοιάζει με άρμα που οδηγεί ένας ηνίοχος (λογιστικό) με δύο φτερωτά άλογα: ένα υπάκουο που τείνει προς τον κόσμο των ιδεών (θυμοειδές) και ένα απίθασο που ρέπει προς τα γήινα (επιθυμητικό). Ο ηνίοχος πρέπει να διατηρεί την ισορροπία, οδηγώντας την ψυχή ψηλά, κοντά στους θεούς.

Ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐρανῷ Ζεὺς, ἐλαύνων πτηνὸν ἄρμα, πρῶτος πορεύεται, διακοσμῶν πάντα καὶ ἐπιμελούμενος· τῷ δ' ἔπεται στρατιὰ θεῶν τε καὶ δαιμόνων... κατὰ τάξιν ἦν ἕκαστος ἐτάχθη. Πολλαὶ μὲν οὖν καὶ μακάριαι θεαὶ τε καὶ διέξοδοι ἐντὸς οὐρανοῦ, ἃς θεῶν γένος εὐδαιμόνων ἐπιστρέφεται πράττων ἕκαστος αὐτῶν τὸ αὐτοῦ, ἔπεται δὲ ὁ ἀεὶ ἐθέλων τε καὶ δυνάμενος· φθόνος γὰρ ἔξω θεοῦ χοροῦ ἴσταται. Ὅταν δὲ πρὸς δαίτα καὶ ἐπὶ θοίνην ἴωσιν, ἄκραν ἐπὶ τὴν ὑπουράνιον ἀψίδα πορεύονται πρὸς ἀναντες, ἧ δὴ τὰ μὲν θεῶν ὀχήματα ἰσορρόπως εὐήνια ὄντα ῥαδίως πορεύεται, τὰ δὲ ἄλλα μόγις· βρίθει γὰρ ὁ τῆς κἀκῆς ἵππος μετέχων, ἐπὶ τὴν γῆν ῥέπων τε καὶ βαρύνων ὧ μὴ καλῶς ἦν τεθραμμένος τῶν ἡνιόχων. Ἐνθα δὴ πόνος τε καὶ ἀγὼν ἔσχατος ψυχῆ πρόκειται.

ἐλαύνω ἄρμα = διευθύνω το ἄρμα.

πτηνός, -ή, -όν = φτερωτός.

διακοσμῶ τι = τακτοποιῶ, διευθετῶ, ρυθμιζῶ κάτι.

ἐπιστρέφομαι + αιτ. τόπου = περιέρχομαι, περιφέρομαι, κινούμαι μέσα σε..., περνοδιαβαίνω.

ἡ δαίς - δαιτός (λ. ποιητ.) = φαγητό, συμπόσιο, ευωχία (πβ. ἡ θοίνη).

ἡ ἄκρα = το υψηλότερο σημείο, η κορυφή.

ὑπουράνιος ἀψίς = θόλος κάτω από τον ουρανό / από το στερέωμα.

ἀνάντης, -ης, -ες = ανηφορικός (αντίθ. κατάντης).

ἧ (αναφ. επίρρ.) = ἀπ' ὅπου· ἀπὸ ἐκεῖ.

εὐήνιος, -ον (εὔ + ἡνία) = ευπειθής, υπάκουος, ευκολοκυβέρνητος.

μόγις = με δυσκολία (συνών.: μόλις).

βρίθω (λ. ποιητ.) = εἶμαι βαρύς, γέρνω ἀπὸ το βάρος μου, ρέπω, χάνω τὴν ἰσορροπία μου.

πρόκειται πόνος = προβάλλεται μόχθος, ὑπάρχει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε όλο το απόσπασμα (« Ό μὲν δὴ μέγας... ψυχῇ πρόκειται.»)

Μονάδες 20

Γ2. Πώς περιγράφει ο Πλάτων την ουράνια περιπολία θεών, δαιμόνων και ψυχών.

Μονάδες 10

Γ3.α. δαιμόνων (γ' κλίση), διέξοδοι (β' κλίση), ἀψίδα (γ' κλίση): να κλείνετε τους τύπους και στους δύο αριθμούς.

Μονάδες 6

Γ3.β. Να γράψετε τους ζητούμενους ρηματικούς τύπους:

έπιμελούμενος: Οριστική Παθητικού Μέλλοντα, α' ενικό

έπιστρέφεται: Οριστική Παθητικού Αορίστου, α' ενικό

πορεύεται: Οριστική Μέλλοντα, γ' ενικό, στην ίδια φωνή

Μονάδες 4

Γ4.α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

Ζεύς:

πρὸς ἄναντες:

τῆς κάκης:

ἔσχατος:

ψυχῇ:

Μονάδες 8

Γ4.β. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τη μετοχή **μετέχων** και να την αναλύσετε σε δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 2

Καλή επιτυχία!!

Τα θέματα επιμελήθηκε η καθηγήτρια:

Πετρίδου Βασιλική